

ФРАГМЕНТИ ОТ ЕЗИКОВАТА КАРТИНА НА ЕДИН ВИД ПРЕСТЪПЛЕНИЕ В БЪЛГАРСКИЯ И ПОЛСКИЯ ЕЗИК

Радослава Колева
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

FRAGMENTS OF THE LANGUAGE DEPICTION OF A CERTAIN TYPE OF CRIME IN BULGARIAN AND POLISH

Radoslava Koleva
Sofia University “St. Kliment Ohridski”

This paper presents fragments of the language depiction of the crime of human trafficking in Bulgarian and Polish. The theoretical part of the paper is based on the definition of *world language depiction* according to J. Bartmiński as well as on the contemporary theory of the metaphor. The aim of the research is to analyze the language depiction of the crime of human trafficking in the linguistic context of the contemporary approach proposed by J. Lakoff. The empirical material for the analysis of the metaphorical schemes is based on Polish and Bulgarian online publications. The conceptualization of the crime of human trafficking is realized through several metaphorical schemes, the most important ones being human trafficking is a channel, human trafficking is hunting/fishing.

Keywords: language depiction, Polish, Bulgarian, crime, human trafficking, metaphorical scheme

Настоящата статия е посветена на въпроса за езиковата картина на престъплението *трафик на хора* в българския и полския език.

Понятието *езикова картина на света* е свързано с идеята за съществуването на специфично езиково членение на света, което бива отчасти както универсално, така и национално детерминирано. Първоначално тази концепция е представена в трудовете на Хумболт, доразвита е от Сепир, Уорф, Вайсберг, Леви-Брюл, Косериу и други лингвисти и се вписва в контекста на т.нар. „хуманитарна лингвистика“. Днес под *езикова картина на света* се разбира исторически насложена в съзнанието на даден езиков колектив и отразена в езика съвкупност от представи за света, концептуализация на действителността. На всеки естествен език съответства

уникална картина на света. Полската лингвистична школа определя *езиковата картина на света* като извадка и сравнение, ежедневно знание и възприетите чрез обща комуникация норми, ценности, начини на оценяване на стойността, както и идеи и сравнения спрямо действителността. Р. Гжегорчикова определя *езиковата картина на света* като „изразно вкоренена структура в системата на определен език, т.е. в неговите граматически и лексикални особености, които се реализират в езика с помощта на изразите в текстовете“ (Grzegorzycykowa/Гжегорчикова 1999: 41). *Езиковата картина на света* е образ на света (или негова част), съвкупност от размисли, структура от понятия, интерпретация на действителността, централни понятия и понятийни категории (Bugajski, Wojciechowska/Бугайски, Войчеховска 2000: 153 – 156). В българската и полската лингвистика принос за изследването на *езиковата картина на света* имат Н. Сталянова (вж. напр. Сталянова/Stalyanova 2004, 2006), Илияна Генов-Пухалева (Сталянова, Генов-Пухалева/Stalyanova, Genov-Puhaleva 2005a, 2005b), Елена Крейчова (Сталянова, Крейчова/Stalyanova, Krejcovova 2006) и др.

Съпоставителният анализ на фрагменти на езиковата картина в полския и българския език е правен и преди в българското езиковедие. Н. Сталянова съпоставя езиковите картини на двата езика в свои разработки (вж. цитираните по-горе изследвания).

За анализа и описанието на езика, използван в престъплението *трафик на хора* и неговата езикова картина, от особено значение са дефиницията за езикова картина според Й. Бартмински¹ и анализът на концептуалната метафора. Анализът на метафорите като научен подход се утвърждава в изследванията на Дж. Лейкоф и М. Джонсън в съзвучие със съвременната теория за метафорите², на които Лейкоф и Джонсън приписват когнитивна функция.

¹ Й. Бартмински в своя труд *Językowy obraz świata* твърди, че *езиковата картина на света* може да се изследва в рамките на даден текст. Според Бартмински *езиковата картина на света* представлява запазена в езика интерпретация на заобикалящата действителност, която би могла да се представи като комплекс от съждения за света. Тези размисления могат да бъдат проявени в самия език – чрез граматичните форми, лексиката, пословиците, поговорките, или да бъдат имплицирани под формата на езикови текстове (Bartmiński/Бартмински 1999).

² Lakoff, Johnson/Лейкоф, Джонсън 1980.

Цел на настоящото изследване е езиковата картина на престъплението *трафик на хора* в контекста на съвременния подход към метафората във варианта, предложен от Дж. Лейкоф (1992)³. Метафората като понятийна система се съдържа не в думите, а в начина, по който човек разбира и следователно концептуализира явленията. Метафората е не просто езиков израз, а онтологично картографиране на определени концептуални сфери. Става дума за конкретна сфера на човешкия опит, обикновено ясна и достъпна за сетивата, наричана *сфера източник* (source domain), и друга, абсолютно различна сфера, която е абстрактна и непозната – *сфера цел* или *сфера мишена* (target domain). В съвременната лингвистика терминът *метафора* има значението на онтологично „картографиране“ между концептуални сфери (концептуална метафорична схема). Под термина *метафоричен израз* се разбира езиков израз (фраза, изречение или цялостна дума).

За нуждите на изследването е анализиран езиков материал от български и полски печатни и интернет източници по темата за трафика на хора: интернет страницата на Министерството на вътрешните работи на Република България, www.bntnews.bg, www.news.bg, www.marica.bg, www.strategy.bg, www.bnr.bg, www.bgonair.bg, www.nova.bg, www.trud.bg, www.fakti.bg, www.mediapool.bg, www.dw.com/bg, www.bg.glosbe.com, www.actualno.com, www.dnes.bg, www.europa.eu, EurLex, www.euractiv.pl, www.przeciwkohandlowiludzmi.pl, www.focusnauka.pl и др.

Според българското законодателство *трафикът на хора* е особен вид престъпление, състоящо се в „набирането, транспортирането, прехвърлянето, укриването или приемането на хора, независимо от изразената от тях воля, чрез използване на принуда, отвлечане, противозаконно лишаване от свобода, измама, злоупотреба с власт, злоупотреба с положение на зависимост или чрез даване, получаване или обещаване на облаги, за да се получи съгласието на лице, упражняващо контрол върху друго лице, когато се извършва с цел експлоатация“ (Закон/Закон 2003). Заедно

³ Тезата на Дж. Лейкоф, изложена подробно в *The Contemporary Theory of Metaphor*, се състои в това, че метафората е механизъм, който има способността да структурира човешкото мислене (Lakoff/Лейкоф 1992).

с трафика на хора възниква и престъпление, квалифицирано като *незаконен трафик на мигранти и бежанци*. То представлява „осигуряване на нелегално влизане или нелегално пребиваване на физическо лице в някоя от държавите – страни по настоящия Протокол, където това лице няма гражданство или постоянно местожителство, с цел придобиване на [...] финансови или материални облаги“ (Протокол/Protokol 2003).

За разлика от трафика на хора незаконното транспортиране на мигранти и бежанци включва преминаването на държавни граници. В отделни случаи мигрантите биват въвличани в незаконни дейности като проституция, просия, нелегална трудова заетост или разпространение на наркотици. Трафикът на хора и незаконното прекарване на мигранти и бежанци през държавните граници са сред най-бързо развиващите се и най-доходоносни форми на транснационалната организирана престъпност.

Настоящото изследване има за цел да анализира модели на метафоризация, както и да посочи концептуалните метафори, с които си служат носителите на българския и полския език, за да осмислят престъплението *трафик на хора*. В хода на анализа бяха открити следните тенденции за метафоризация.

Концептуализацията на престъплението *трафик на хора* се реализира чрез метафоричната схема *Трафикът на хора е течност, която се движи (тече) в канал*.

Български език:

- *канал за трафик на хора*

Срв.: БЕЛИТЕ РОБИНИ: Как българки попадат в каналите за трафик на хора?

- *канал за незаконно превеждане на хора (бежанци)*

Срв.: При съвместна операция на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и Главна дирекция „Гранична полиция“ на Граничен контролно пропускателен пункт – „Видин – Пътническа жп гара“ е разкрит **канал за незаконно превеждане на хора** към Западна Европа; Разбит е **канал за незаконно превеждане на бежанци**, действал на територията на Харманли и София.

- *трансграничен канал за трафик на хора*

Срв: **Трансграничен канал за трафик на хора** е разбит в резултат на отлична координация между МВР, ДАНС и Специализираната прокуратура.

- *международен канал за трафик на хора*

Срв.: **Международен канал за трафик на хора** от Близкия изток към Европа е разбит при операция на ДАНС и Окръжна прокуратура, научи „Марица“.

- *проникнал по нелегален канал*

Срв.: Стратегическото ѝ местоположение я прави особено уязвима по отношение на **нелегалните канали** не само за жертви на трафик, но и за мигранти, които нелегално се опитват да прекосят държавните граници.

- *разбивам канал за трафик на хора*

Срв.: Работата на „обикновените герои“ от няколко държави в ЕС, сред които и България, помага за **разбиването на** един от най-сериозните **канали за трафик на хора** през последните години; **Трансграничен канал за трафик на хора е разбит** в резултат на отлична координация между МВР, ДАНС и Специализираната прокуратура.

- *каналджийство*

Срв.: Разбиха международна престъпна група за **каналджийство** с българско участие.

Полски език:

- *kanal handlu ludźmi (канал за трафик/търговия на хора)*

Срв.: Musimy koniecznie analizować nowe metody tego procederu, aby zawczasu wykryć i wyeliminować pojawiające się **kanały handlu ludźmi**. ‘Важно е да анализираме новите методи на тази практика, за да пресечем и предотвратим възникващите **канали за трафик на хора**.’

- *kanal migracyjny (миграционен канал)*

Срв.: Propagowanie legalniej migracji na wesprzeć wysiłki UE na rzecz wzrostu gospodarczego, a tym samym zapobiec ewentualnemu nadużywaniu legalnych **kanalów migracyjnych**, które może nadszarpnąć wiarygodność całego europejskiego systemu migracyjnego. ‘Насърчаването на законната миграция е предназначено да подпомага усилията на ЕС за икономически растеж и по този начин да предотвратят евентуални злоупотреби с легални-

те **миграционни канали**, които могат да нарушат надеждността на цялата европейска миграционна система.’

- *przemyt migrantów*

Срв.: Jego głównym celem jest wymiana informacji i doświadczeń w zakresie kwestii dotyczących migracji legalnej, azylu, wiz, zarządzania granicami, handlu ludźmi oraz **przemytu nielegalnych migrantów**, jak również readmisji i powrotu. ‘Неговата основна цел е обменът на информация и опит от работата по въпроси, свързани със законната миграция, убежището, визите, управлението на границите, трафика на хора и **незаконните канали (каналджийството)**, обратното приемане и завръщане.’

Друга метафорична схема е: *Трафикът на хора е течност, която се движи (тече) в поток или във вълна; движи се в определено направление, следва конкретен маршрут, движи се (тече) едно след друго, последователно, като част от едно цяло множество (трафикът на хора тече в поток, във вълна или се движи в път).*

Български език:

- *миграционен поток*

Срв.: *Миграционен поток*, включващ в голямата си част търсеци международна закрила лица и нередовни мигранти.

- *поток от хора*

Срв.: Разследването срещу групата започва през април, след като властите забелязват необичайно **голям поток от сирийски граждани** на летището в Мадрид.

Полски език:

- *przeptyw migracyjny (миграционен поток)*

Срв.: Jednak **przeptywy migracyjne** z Turcji do Grecji są nadal o wiele za duże. ‘Въпреки това **потоците от мигранти, пристигащи** в Гърция от Турция, продължават да бъдат твърде големи.’

- *ruch migracyjny (миграционно движение/миграционен поток)*

Срв.: Znow wzmożenie nielegalnego **ruchu migracyjnego** na wodach kanału La Manche oddzielającego od siebie Wielką Brytanię i Francję. 49 osób zostało podjętych z morza przez brytyjskie służby i przewiezionych na ląd. ‘Засилване на нелегалния **миграционен поток** по водите на канала Ла Манш, разделящ Великобритания и

Франция. Четиридесет и девет души са извадени от британските служби и са превозени до сушата.’

- **fala migracyjna (миграционна вълна)**

Срв.: **Fala migracyjna** we Włoszech rośnie. ‘Миграционната вълна в Италия нараства.’

- **szlak migracyjny (миграционен път)**

Срв.: Doskonalenie monitorowania przepływów migracyjnych; Wspieranie Nigru we wdrażaniu stosownych rozwiązań w reakcji na nowe **szlaki migracyjne**. ‘Подобряване на мониторинга на миграционните потоци; ‘Подпомагане на Нигер в прилагането на подходящи решения в отговор на новите миграционни маршрути’.

Следващата метафорична схема е: *Трафикът на хора е лов/риболов. Жертвите на трафик попадат в капан.*

Български език:

- **капан на трафик на хора**

Срв.: В **капана на трафика на хора** – най-често млади и безработни. Хващат се лесно в капана, не търсят трудов договор.

Срв.: **Трафикът на хора** – **капан** за излъгани надежди.

- **падам в капан**

Срв.: Сред най-уязвимите рискови групи, според Николова, са и невръстните майки, защото лесно **падали в капана** след ухаждане.

- **попадам в капан на трафик на хора**

Срв.: Близко 50 хиляди българи всяка година попадат в капана на трафика на хора.

- **влизам в капан**

Срв.: До какво положение трябва да стигне един човек, за да успее да **влезе в капана** на трафиканта?

- **хващам се в капан**

Срв.: През 2017 година **в този капан** само в Германия **са се хванали** 671 души – със 135 повече отколкото година преди това.

- **капанът е щракнал**

Срв.: Само в Германия и само за една година този **капан е щракнал** за близо 700 момичета, които търсят **любов в интернет**, но попадат на измамници.

Полски език:

- *pułarka współczesnego niewolnictwa (капан на съвременното робство)*

Срв.: 35,8 mln osób na całym świecie tkwi w **pułapce współczesnego niewolnictwa**, co oznacza, że handel ludźmi ma charakter endemiczny i dotyczy wszystkich zakątków świata. ‘35,8 милиона души по света се очаква да бъдат хванати в **капана на съвременното робство**, което означава, че трафикът на хора е ендемичен и обхваща всички части на света.’

Жертвите на трафика са обект на лова:

- *жертва на трафик на хора*

Срв.: За ужаса да си **жертва на трафик** – в историята на едно 20-годишно момиче, настанено в защитено жилище. Тя е красавица, която по нищо не прилича на жертва на трафик.

Срв.: Само 1% от жертвите на трафик на хора са успели да се спасят.

Полски език:

- *ofiar handlu ludźmi (жертва на търговия на хора)*

Срв.: Według raportu Eurostatu za rok 2013, 61 procent zidentyfikowanych ofiar handlu ludźmi pochodzi z Unii Europejskiej. ‘Според доклада на Евростат през 2013 година 61% от идентифицираните жертви на търговията с хора идват от Европейския съюз.’

Трафикантите на хора действат като ловци (притежават животински характеристики: те са хищници, които устройват засада на своите жертви, дебнат ги, примамват ги, улавят ги):

- *набирам жертви*

Срв.: **Набирали жертви** чрез жени емисари, които първо се сприятеливали с потенциалната жертва.

- *привличам жертви*

Срв.: Основните начини, по които трафикантите привличат жертвите, са няколко:

- *попадам в лапите на някого*

Срв.: Преследвайки мечтите си за по-добър живот, хиляди момичета **попадат в лапите на търговците на плът.**

- *вкарвам в капана на робство*

Срв.: Проповедниците на Жу-жу използват черна магия, за да **вкарват в капана на сексуалното робство** много жени в Нигерия.

- *вкарвам в схемата за трафик*

Срв.: После ѝ предлага да заминат в чужбина и там я **вкарва в схемата за трафик**, най-често с цел сексуална експлоатация.

- *ходя на лов*

Срв.: Затова занимаващите се с нелегалния бизнес редовно **ходели на лов** в социалните домове и дори в кризисните центрове.

- *освобождавам някого от нечия хватка*

Срв.: През юли 2017 г. 13 жени бяха **освободени от хватката на жестока престъпна група**. Манипулирани и заплашвани, те са откъснати от семействата си в България и отведени в Испания, където са принуждавани да проституират.

- *влизам в дирите на някого*

Срв.: Пазарджишките антимафиоти **влезли в дирите на групата** в края на март.

- *дебна жертва в/зад нещо, за да превърна някого в жертва на трафик на хора*

Срв.: **Трафикантите на хора дебнат** в социални мрежи и зад фалшиви обяви за работа.

Полски език:

- *padac ofiarom handlu ludźmi (надам (ставам/превръщам се в) жертва на търговията на хора)*

Срв.: Rumuni, Bułgarzy, Węgrzy i Polacy najczęściej padają ofiarami handlu ludźmi w Europie. ‘Румънци, българи, унгарци и поляци най-често стават жертва на търговията на хора в Европа.’

Анализираните фрагменти от полски и български текстове говорят за сходен начин на осмисляне на трафика на хора. Въпреки това се наблюдават и някои съществени разлики по отношение на метафоризацията на посочените примери в метафоричните схеми.

В български и полски даденото престъпление се концептуализира с разбирането, че хората са стока (биват купувани, продавани, разменяни). Анализираните фрагменти в метафорични схеми на полски доказват, че престъплението *трафик на хора* се концептуализира с твърдението за опредметяване на хората, станали жертва на това престъпление.

Посочените по-горе примери доказват, че българските публицистични текстове боравят основно с понятието *трафик на хора* (в много редки случаи в метафоричните схеми на български се появява *търговия на хора*), докато в полските примери е налице строга диференциация на понятието *handel ludźmi* – *търговия на хора*.

Друга съществена разлика в анализираните фрагменти е метафората *незаконен канал за трафик на хора*. В българските текстове се срещат *каналджийство* (характерен за жаргона), както и книжовните му синоними, които също се отнасят към метафоричната схема *трафикът на хора е канал*. Полските метафорични схеми доказват съществуването на единен термин в публицистичните текстове за незаконен трафик на хора – *przemysł migrantów*, но той по своята същност не е пряко съотнесен към метафоричната схема *трафикът на хора е канал*. Това означава, че полският език не концептуализира престъплението като извършващо се в канал – факт, който е особено любопитен и който ще бъде предмет на по-нататъшни изследвания

Докато в българското езиково съзнание трафикът на хора се схваща като канал, в полските анализирани фрагменти освен *канал (kanał)* се използва и лексемата *път (szlak)*, което говори за различен начин на осмисляне на метафората.

Българският език се отличава с многообразие по отношение на метафоризацията на *попадането в капан за трафик на хора*. Тази метафора на полски е представена чрез израза *tkwi w pułapce* или *wpadać w pułapkę*. Подобно е и осмислянето на *падам (ставам/превръщам се в) жертва на търговията на хора* във фрагментите от българските публицистични текстове, а полските примери осмислят тази метафора чрез израза *padać (ofiarem handlu ludźmi)*, който не предоставя вариации в полски публицистични текстове.

Разгледаните езикови примери доказват недвусмислено, че темата за осмислянето и езиковото концептуализиране на престъплението *трафик на хора* в български и полски е актуална и динамично променяща се поради екстралингвистичните обстоятелства. Това налага проучванията по проблема за концептуализацията на метафоричните схеми на дадения вид престъпление да продължат.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Bartmiński/Бартмински 1999:** Bartmiński, J. *Językowy obraz świata*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1999.
- Вугайски, Войciechowska/Бугайски, Войчиховска 2000:** Вугайски, М., А. Wojciechowska. *Językowy obraz świata a literatura. // Językowy obraz świata i kultura*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2000, 153 – 159.
- Grzegorzycykowa/Гжегорчикова 1999:** Grzegorzycykowa, R. Pojęcie językowego obrazu świata. // *Językowy obraz świata*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1999, 39 – 46.
- Дąbrowska, Anusiewicz/Домбровска, Анушевич 2000:** Дąbrowska, А., J. Anusiewicz. *Językowy obraz świata i kultura*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Закон/Zakon 2003:** Закон за борба с трафика на хора. Обнародван в ДВ, бр. 46 от 20.05.2003 г., Изменен, ДВ, бр. 86/2005. <<https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135467374>>, 28 януари 2021. [Zakon za borba s trafika na hora, Obnarodvan v DV, br. 46 ot 20.05.2003 g., Izmenen, DV, br. 86/2005. <<https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135467374>>, 28 January 2021.]
- Lakoff, Johnson/Лейкоф, Джонсън 1980:** Lakoff, G., M. Johnson. *Metaphors we live by*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Lakoff/Лейкоф 1992:** Lakoff, G. *The Contemporary Theory of Metaphor*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.
- Протокол/Protokol 2003:** Протокол срещу нелегалния трафик на мигранти по суша, море и въздух, допълващ Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност, 2003, чл. 3. <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=LEGISSUM:133700>>, 28 януари 2021. [Protokol sreshtu nelegalniya trafik na migranti po susha, more i vazduh, dopalvasht Konventsiyata na OON sreshtu transnatsionalnata organizirana prestapnost] <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=LEGISSUM:133700>>, 28 January 2021.]
- Сталянова, Генов-Пухалева/Stalyanova, Genov-Puhaleva 2005a:** Сталянова, Н., И. Генов-Пухалева. Метафоризация на бизнеса в българския и полския език. // *Славянски диалози*, 2005, бр. 1, 96 – 103. [Stalyanova, N., I. Genov-Puhaleva. Metaforizatsiya na biznesa v balgarskiya i polskiya ezik. // *Slavyanski dialozi*, 2005, br. 1, 96 – 103.]
- Сталянова, Генов-Пухалева/Stalyanova, Genov-Puhaleva 2005b:** Сталянова, Н., И. Генов-Пухалева. За българската и полската езикова картина на любовта. // *Как с думи се правят светове*. София: УИ

„Св. Климент Охридски“, 2005, 322 – 329. [Stalyanova, N., I. Genev-Puhaleva. *Za balgarskata i polskata ezikova kartina na lyubovta. // Kak se pravuyat svetove.* Sofia: UI „Sv. Kliment Ohridski“, 2005, 322 – 329.]

Сталянова, Крейчова/Stalyanova, Krejцова 2006: Сталянова, Н., Е. Крейчова. Метафоризация на мисълта в българския, чешкия и руския език. // *Opera Slavica*, 2006, бр. 2, 33 – 40. [Stalyanova, N., E. Krejцова. *Metaforizatsiya na misalta v balgarskiya, cheshkiya i ruskiya ezik. // Opera Slavica*, 2006, br. 2, 33 – 40.]

Сталянова/Stalyanova 2004: Сталянова, Н. Езиковата картина на истината и лъжата в българския и полския език. // *Паланістыка*, 2004, бр. 2003 – 2004, 272 – 275. [Stalyanova, N. *Ezиковата картина na istinata i lazhatata v balgarskiya i polskiya ezik. // Palanistyka*, 2004, br. 2003 – 2004, 272 – 275.]

Сталянова/Stalyanova 2006: Сталянова, Н. Метафоризация на мисълта в българския и полския език. // *Паланістыка*, том. Polonistyka, 2006, 115 – 127. [Stalyanova, N. *Metaforizatsiya na misalta v balgarskiya i polskiya ezik. // Palanistyka*, t. Polonistyka, 2006, 115 – 127.]

Сталянова/Stalyanova 2009: Сталянова, Н. Концептуализация на въображението в българския и полския език. // *Kategorie w języku, język w kategoriach.* Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009, 213 – 217. [Stalyanova, N. *Kontseptualizatsiya na vaobrazhenieto v balgarskiya i polskiya ezik. // Kategorie w języku, język w kategoriach.* Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009, 213 – 217.]

ЕЛЕКТРОННИ ИЗТОЧНИЦИ

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/54167-okolo-15-ot-identifitsiranite-zhertvi-na-trafik-v-balgariya-sa-detsa>

<https://bnr.bg/post/100826281>

<https://bnr.bg/radiobulgaria/post/100749209/trafik-na-hora-kapan-za-izlagani-nadejdi>

<https://bnr.bg/vidin/post/100568120/kanal-za-nezakonno-prevejdane-na-hora-razkriha-vav-vidin>

<https://bntnews.bg/bg/a/328343-razbiha-kanal-za-trafik-na-hora-v-ispaniya>

https://bntnews.bg/bg/a/76546-razbit_kanal_za_beli_robini

<https://dariknews.bg/novini/komentar/pazete-se-ot-tezi-liubovnici-2173065>

<https://dariknews.bg/novini/komentar/pazete-se-ot-tezi-liubovnici-2173065>

<https://www.dnes.bg/notifikacii/2018/07/25/v-kapana-na-trafika-na-hora-na-ichesto-mladi-i-bezrobotni.383244>

<https://www.dw.com/bg/доходният-бизнес-с-жените-от-африка/a-19114812>

<https://gdbop.bg/bg/news/view/transgranichen-kanal-za-trafik-na-migranti-e-razbit-v-rezultat-na-otlichna-koordinatsiya-mejdu-mvr-dans-i-spetsializiranata->

<https://faktor.bg/bg/articles/50-hilyadi-balgarki-godishno-stavat-beli-robini-zaradi-mazha-na-mechtite-si>

<https://www.maikomila.bg/трафикантите-на-хора-дебнат-в-социалн/>

<https://www.marica.bg/plovdiv/gradat/razbiha-mejdunaroden-kanal-za-trafik-na-hora>

<https://news.bg/crime/razbiha-mezhdunarodna-prestapna-grupa-za-kanalzdhiystvo-s-balgarsko-uchastie.html>

prokuratura?__cf_chl_jschlTk__=b9b493c3dbc6fc9e95ce32d20f4544f93a0b5c3c-1610899118-0-

AeAbbbA_CQikbtuZQSZZJFlyYKJqVpBGvXppYU85QG4LHPuLdTMsrcUWra6BHpdE6FLVgXzq-BgaEpEEC0n-hmt7JNlvK1mPw5mRVqfhUgh9O4FvxaaJdTn5VLa4wEyHD_iAQnf43QTcP5VOjsZPD4B547qtmnWoGCBAJH93lsBB_KF-eNRZ0w70A9wPJW9BYN91zzT2-TJaHYEHfaXiwiq_dUZ6z3zG-LDzDHMPfgkpQAtfQkt3902wJQM5zWwkd86kIpZKEGvqMvZZEAveQTe_IYZ5nMjAmnUOoCNqRxssEZfJdt98A0LOnXWYnT4XbHXZEPVWhcMGVUcaekISgIxrK4u1MAaJKYUjX5fUCQB4iTv23QcBCrUVcJjchdurCjmi1zArCmJA2ExlVvBIVhqTy_dmH4fir7qRzM21icHfXDrscHJ4t3myP1roi63sc068UuitQLkvbQczQKQymFVyrQGMlh-L1RnbdHQQZH6BO5O549FLvICTjcBiqFKVmA

<http://old.segabg.com/article.php?id=224436>

<https://offnews.bg/temida/kak-evropa-razbiva-mrezha-za-trafik-na-hora-video-690970.html>

<https://nova.bg/news/view/2019/03/11/243228/>

<https://nova.bg/news/view/2013/08/01/55052/>

<https://bnr.bg/plovdiv/post/101179789/tana-ivanova>

www.strategy.bg

<https://trud.bg/366-жертви-на-трафик-у-нас-за-половин-годи/>

<https://utroruse.com/article/20184/>

<https://bg.glosbe.com/>

<https://www.euractiv.pl/section/migracje/news/49-migrantow-probowalo-przeplynac-kanal-la-manche/>

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>

<https://www.gospodarkamorska.pl/fala-migracyjna-we-wloszech-rosnie-55408>

<https://www.dw.com/pl/handel-lud%C5%BAmi-polacy->

<w%C5%9Br%C3%B3d-najcz%C4%99stszych-ofiar/a-17405841>